

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 10Co/39/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214222818
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlatica Javorová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2214222818.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlaticy Javorovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Briškovej a JUDr. Terézie Mecelovej v spore žalobkyne: Prima banka Slovensko, a.s., Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31575951, zastúpenej splnomocnenkyňou: SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., Štefánikova 8, 811 05 Bratislava, IČO: 36853186, proti žalovanému: M. M., nar. XX. Y. XXXX, trvalo bytom K. K., časť obce K. K. s. č. XX, o zaplatenie 3.136,58 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda z 23. októbra 2018 č. k. 5C/16/2015-198, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zamietajúcej časti veci samej o zaplatenie riadneho úroku vo výške 846 eur a úroku vo výške 13,90 % ročne zo sumy 3.136,58 eur od 1.10.2014 až do zaplatenia **p o t v r d z u j e**.

II. V časti o náhrade trov konania rozsudok súdu prvej inštancie **r u š í** a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom (druhým v poradí v predmetnom spore) súd prvej inštancie I. žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni istinu 309,39 eur s úrokom z omeškania 8,75% ročne zo sumy 309,39 eur od 1.10.2014 až do zaplatenia, a úrok z omeškania za čas od 16.8.2011 do 30.9.2014 v sume 719,68 eur; II. v časti nároku na zaplatenie riadneho úroku vo výške 846 eur a úroku vo výške 13,90 % ročne zo sumy 3.136,58 eur od 1.10.2014 až do zaplatenia a v časti nároku na zaplatenie sumy 119,51 eur s úrokom z omeškania 5,05% ročne zo sumy 119,51 eur od 1.10.2014 až do zaplatenia žalobu zamietol; III. žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100%; s tým, že IV. o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku v samostatnom uznesení. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 4 ods. 1 až 4 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZoSÚ“); § 9 ods. 1 a 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „NZoSÚ“); § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 a 4, § 54 ods. 1 a 2, § 517 ods. 1 a 2 a § 565 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.z.“); § 261 ods. 1, § 369 ods. 1, § 497, § 503 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení nesk. predpisov (ďalej len „Obch. z.“); § 132 ods.1 a 2, § 157 ods. 1 a 2, § 216 ods. 1 a § 300 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“); § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Zb., ktorým sa vykonávajú niektoré ust. O.z., v rozhodnom znení; a poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27.3.2013, rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C-42/15 z 9.11.2016 Home Credit Slovakia a.s. c/ a Klára Bíróová a rozhodnutie Kobler C-224/01 z 3.9.2003, judikát R 5/2000 a rozhodnutia KS Trnava sp. zn.10Co/409/2016 z 13.12.2017 a sp. zn. 26Co/85/2017 z 27.2.2018.

Vecne dôvodil, že žalobkyňa sa žalobou doručenu súdu dňa 17.12.2014 domáhala zaplatenia pohľadávky 3.136,58 eur na tom skutkovom základe, že medzi stranami - žalobkyňou ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom bola 12.2.2010 uzavretá úverová zmluva v zmysle § 497 a nasl. Obch.z. pod číslom 515671, súčasťou ktorej sa stali aj úverové podmienky platné u žalobkyne, na základe ktorej poskytla žalobkyňa žalovanému úver vo výške 4.000 eur, ktoré sa zaviazal splácať v zmysle čl. VI ods.1 zmluvy o úvere a podmienok úveru do 15.2.2015 po 93,27 eur vždy k 15.dňu príslušného kalendárneho mesiaca. Žalovaný mal porušiť podmienky zmluvy neplatením splátok riadne a včas, v dôsledku čoho mu mal vzniknúť nedoplatok k 30.9.2015 v sume 4.711,10 eur. Súčasne s uplatnenou istinou žiadala priznať dojednané úroky 13,90 % ročne zo sumy 3.136,58 eur s poukazom na článok VI. ods. 1 zmluvy o úvere a v súlade s článkom VI. ods. 2 zmluvy o úvere, priznať úrok z omeškania vo výške 8,75% ročne. Súčasne žiadala priznať sumu 119,51 eur, pozostávajúcu z istiny 119,02 eur a úroku 0,49 eur, odvolávajúc sa na program služieb a dojednaný 21.6.2005 pod číslom XXXXXXXXXXX/XXXX. Žalobkyňa na výzvu súdu z 12.2.2015 na doplnenie návrhu o spôsob vyčíslenia výšky uplatnenej istiny 3.136,58 eur a upozornení na skutočnosť, že predložená zmluva nespĺňa podmienky požadované zákonom o spotrebiteľských úveroch v znení platnom v čase uzavretia zmluvy, v odpovedi doručenej súdu 13.3.2015 doložila identifikáciu prehľadu obrátov, z ktorého vyplynulo, že žalovaný uhradil z poskytnutého úveru iba 17 splátok spolu 863,42 eur, a to v období od 12.2.2010 do 15.8.2011. Uplatnená istina predstavuje rozdiel poskytnutej istiny 4.000 eur a plnenia zo strany žalovaného. K vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru došlo po omeškaní sa žalovaného so zaplatením šiestich splátok po sebe nasledujúcich od augusta 2011 do januára 2012. Pre splnenie náležitosti zmluvy § 4 ods. 2 písm. i/ ZoSÚ poukázala na dojednanie obsiahnuté v podmienkach úveru, ktoré predstavujú neoddeliteľnú súčasť zmluvy o úvere, v ktorej bola bližšie špecifikovaná výška, počet a platobný deň splátok. Súčasne tvrdila, že ZoSÚ neobsahuje žiadne ustanovenie, ktoré by požadovalo splátkový kalendár k poskytnutému úveru. Zmluvu o úvere považovala za uzavretú so všetkými náležitosťami požadovanými zákonom.

Rozsudkom súdu prvej inštancie z 2.10.2015 (prvým rozsudkom v predmetnom spore pod č. k. 5C/16/2015-90) bolo žalobe vyhovieť čo do istiny 2.827,19 eur s úrokom z omeškania 5,05% ročne z dlžnej sumy od 1.10.2014 až do zaplatenia, vo zvyšku bola žaloba zamietnutá, súčasne súd prvej inštancie vyslovil neprijateľnosť zmluvných podmienok podľa článku IV. bod 1 a 2 obchodných podmienok platných u veriteľa. Na základe odvolania žalobkyne proti výroku rozsudku v zamietajúcej časti a výrokom, ktorými súd vyslovil neprijateľnosť zmluvných podmienok, bol rozsudok súdu prvej inštancie uznesením odvolacieho súdu (Krajského súdu v Trnave) z 22.11.2017 č. k. 10Co/133/2016-134 v napadnutej zamietajúcej časti veci samej (a v časti trov prvoinštančného konania) zrušený a vec vrátená na ďalšie konanie (a nové rozhodnutie), súčasne boli zrušené výroky, ktorými súd vyslovil neprijateľnosť niektorých zmluvných podmienok dojednaných v spotrebiteľskej zmluve. Výrok rozsudku v časti, v ktorej súd žalobe vyhovel nadobudol právoplatnosť 17.11.2015, keďže nebol napadnutý odvolaním, správnosť výroku v tejto časti odvolací súd neskúmal. V zrušenej časti považoval odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie za nedostatočne zdôvodnený čo do výpočtu výšky uhradených splátok úveru a tým nemožnosť posúdenia správnosti výpočtu odvolacím súdom, rovnako považoval za nedostatočne zdôvodnenú zamietnutú časť žaloby čo do sumy 1.574,52 eur ako úroku z omeškania, kde súd nebol dôsledný, keď sa nesnažil odstrániť nejasnosť v tejto časti žaloby, absentovalo odôvodnenie zamietnutej časti nároku na zaplatenie istiny 119,02 eur nákladov vzniknutých s vedením účtu, zriadeného súčasne so zmluvou o úvere.

Po vykonaní dokazovania súd prvej inštancie ustálil skutkový stav veci tak, že žalobkyňa zotrvala na podanej žalobe, považovala zmluvu za uzavretú platne, hoci podmienky úveru boli dojednané až na siedmej strane po podpisoach účastníkov na zmluve o úvere, tvrdiac že žalovaný bol s nimi riadne oboznámený, ako aj so všeobecnými zmluvnými podmienkami, v dôsledku porušenia podmienok zmluvy bol opakovane vyzvaný na úhradu nedoplatkov, následne žalobkyňa vyhlásila predčasnú splatnosť úveru k 16.2.2012. V súvislosti s dojednaním náležitosti zmluvy na siedmej strane po strane, ktorá končila podpismi účastníkov, odvolávala sa na článok II. bod 1 dojednaní zmluvných podmienok odkazujúci na uvedený doklad na strane číslo 7. Čo do vyčíslenia výšky pohľadávky sumy 119,02 eur a úroku z omeškania 1.574,52 eur sa vyjadrila v podaní dňa 13.7.2018, keď časť nároku 1.574,52 eur, označenú ako úroky z omeškania, mali byť len v časti 719,68 eur, ktoré riadne špecifikovala aj spôsobom ich výpočtu za obdobie od zosplatenia úveru do 30.9.2014. Čo do zvyšku nároku 846 eur konštatovala, že ide o úrok z úveru po zosplatení do 30.9.2014. K nároku na zaplatenie 119,51 eur sa nevyjadrila, tento nešpecifikovala. Z výpovede žalovaného zistil že tento si bol vedomý poskytnutého úveru od spoločnosti Volksbank Slovensko asi 5.000 eur, úver splácal asi pred štyrmi rokmi, jeho žiadosť dojednať splácanie nižších splátok bola odmietnutá, potvrdil, že dlh dlhodobo nespláca, žiadal povolenie splátok 40 eur na úhradu dlhu, keď z príjmu 320 eur mesačne má náklady na jedno maloleté dieťa v predškolskom

veku, ktorému platí škôlku 15 eur mesačne. Manželka je na predĺženej materskej dovolenke, náklady na nájomné 38 eur a služby spojené s užívaním bytu elektrina, plyn a inkasny poplatok, od posledného rozhodnutia vo veci dlh riadne spláca po 50 eur.

Posúdil nárok žalobkyne v zmysle ust. § 4 ods. 1 až 3 ZoSÚ, keď dospel k záveru, že žalovanému bol poskytnutý úver v dohodnutej výške, ktorý úver riadne čerpal. Ďalej dôvodil, že s účinnosťou od 1.1.2008 sa za spotrebiteľskú zmluvu považuje každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. V prípade platnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere súd ex offio skúma náležitosti zmluvy vymedzené zákonom o spotrebiteľských úveroch v § 9 ods. 1 a 2 NZoSÚ pod sankciou jednak neplatnosti a potom nepriznania úrokov a poplatkov v prípade nedodržania písomnej formy a jednotlivých náležitostí, ktoré musí obsahovať zmluva. Uzavrel, že zmluva o úvere bola uzavretá dňa 12.2.2010 a neobsahuje podstatnú náležitosť podľa § 9 odsek 2 písm. k/ NZoSÚ, a to výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Dohoda o splátkach musela byť podľa zákona súčasťou zmluvy o úvere a existujúca dohoda o splátkach, ktorá sa nestala súčasťou zmluvy o úvere podľa § 11 odsek 1 písm. d/ NZoSÚ má za následok, že poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C-42/15 z 09.11.2016 Home Credit Slovakia a.s. c/ a Klára Bíróová, v ktorom Súdny dvor Európskej únie na prejudiciálnu otázku, či je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala každú splátku spotrebiteľa s odkazom na konkrétny dátum alebo či v tejto súvislosti postačuje všeobecný odkaz v zmluve umožňujúci identifikovať dátum týchto splátok, a či zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami musí spresňovať vo forme amortizačnej tabuľky, aká časť z každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny, odpovedal, že článok 10 odsek 2 písm. a / smernice 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere sa musí vykladať v tom zmysle, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť každej zo splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto zmluvy umožnili spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok, a že článok 10 odsek 2 písm. h / a i / smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú ustanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami, nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť z každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny, dokonca tieto ustanovenia v spojení s článkom 22 odsek 1 tejto smernice, bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo vnútroštátnej právnej úprave. I keď právo Európskej únie de iure neustanovuje všeobecnú záväznosť rozhodnutí súdov, všeobecná záväznosť rozhodnutí súdov je daná zásadou zodpovednosti členského štátu za škodu, ktorú spôsobil porušením práva Únie, napríklad aj tým, že vydal súdne rozhodnutie, ktoré bude v zjavnom rozpore s judikatúrou súdneho dvora (Kobler C-224/01, 3.9.2003). Vychádzajú z uvedeného súd prvej inštancie priznal nárok žalobkyne, keď splátky úveru neboli rozčlenené na čiastky, ktoré z každej splátky pripadajú na istinu, úroky a iné poplatky, ako to vymedzuje citované ustanovenie § 9 odsek 1 písmeno k/ NZoSÚ, keď žalovaná mala možnosť kedykoľvek si vyžiadať amortizačnú tabuľku od veriteľa v zmysle § 9 ods. 3 NZoSÚ v znení platnom v čase uzavretia zmluvy. Dospel k záveru, že predmetná zmluva obsahuje zákonom stanovené náležitosti, v dôsledku čoho nárok žalobkyne čo do zvyšku istiny 309,39 eur bol dôvodný .

Žalobkyňa sa domáhala aj zaplata dohodnutého zmluvného úroku 25,90 % ročne aj po zosplatnení, a to až do úplného splatenia (úveru). Podľa názoru súdu jej však takýto úrok nepatrí. Tento záver vyplýva predovšetkým z § 503 ods. 1 Obch.z., podľa ktorého je záväzok vrátiť úrok splatný „spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky“. Citované ustanovenia podľa názoru súdu vychádzajú zo zásady, že veriteľ má nárok na úroky ako zmluvnú odplatu za užívanie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o úvere, za čas, počas ktorého dlžník užíva peňažné prostriedky v súlade so zmluvou. V momente, kedy užívanie peňažných prostriedkov zo strany dlžníka je v rozpore so zmluvou (lebo ich nevrátil v lehote splatnosti, či už dohodnutej v zmluve alebo v dôsledku predčasného zosplatnenia), ide o omeškanie upravené osobitnými predpismi, na ktoré sa viažu iné (zákonné) nároky a tieto možno zmluvne upraviť (modifikovať) len v tom rozsahu, v akom to zákon pripúšťa. Opačný výklad by podľa názoru súdu viedol k neprimeranému a nedôvodnému zvýhodneniu veriteľov poskytujúcich peňažné prostriedky na základe zmluvy o úvere (§ 497 a nasl. Obch.z.) alebo zmluvy o pôžičke (§ 657 a nasl. O.z.) oproti všetkým iným veriteľom peňažných prostriedkov. Podľa § 369 ods. 1 Obch.z., ale aj podľa § 517 ods. 2 O.z. je totiž maximálna sadzba úrokov z omeškania v občianskoprávných vzťahoch (a tým aj vo vzťahoch so spotrebiteľom, porov. § 369 ods. 1 tretiu vetu Obch. zák.) kogentná a nemožno sa od nej dohodou odchýliť (porov. judikát R 5/2000). Tým, že by sa veriteľovi dovolilo žiadať za dobu omeškania popri úrokoch z omeškania aj zmluvné úroky, by sa táto kogentnosť v podstate obchádzala. Takáto možnosť by bola pritom dostupná len veriteľom úverov a pôžičiek, keďže len tieto umožňujú dohodu o

úroku na dobu užívania peňažných prostriedkov. Žalobkyni tak patrí úrok len za obdobie do konečnej splatnosti 19.2.2015 (porovnaj obdobné rozhodnutia KS Trnava sp.zn.10Co/409/2016 z 13.12.2017, sp. zn. 26Co/85/2017 z 27.2.2018).

Žalobkyňa si svoju povinnosť splnila, žalovaný porušil podmienky zmluvy, nevrátil úver riadne a včas. Žalobkyňa si uplatnila nárok na zaplatenie úrokov z omeškania od 16.2.2012 až do zaplatenia, pričom výšku úrokov z omeškania od uvedeného dátumu do 30.9.2014 vyčíslila sumou 719,68 eur, ktoré špecifikovala v podaní zo 14.6.2018, keď na výzvu súdu uviedla spôsob výpočtu výšky tejto časti pohľadávky, uplatnenej v žalobe ako sumu 1.574,52 eur, kde zvyšok čo do rozdielu už predstavovali riadne úroky, rovnako od zosplatnenia úveru až do 30.9.2014.

V zmysle § 517 ods. 1 a 2 O.z. žalobkyni vznikol nárok na zaplatenie úrokov z omeškania stanovených zákonom v zmysle § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Zb., ktorým sa vykonávajú niektoré ust. O.z., v rozhodnom znení, žalobkyňa si uplatnila zákonný úrok z omeškania v rozhodnom čase 8,75%, pri použití ust. § 10 tohto nariadenia, v ktorej výške jej súd priznal príslušenstvo pohľadávky (§ 216 ods.1 CSP).

Nakoľko žalobkyňa poskytla žalovanému úver vo výške 4.000 eur, zmluva spĺňala všetky náležitosti požadované zákonom na priznanie istiny 3 136,58 eur, o ktorej čiastočne súd právoplatne rozhodol o nároku vo výške 2.827,19 eur, keď do podania žaloby bola zaplatená suma 863,42 eur, čo predstavovalo 17 splátok úveru, rozdiel predstavuje sumu 309,39 eur, spolu s úrokmi z omeškania z tejto sumy za čas od 1.10.2014 až do zaplatenia.

Žalobkyňa napriek výzve súdu z 13.2.2015 a 16.5.2018 žiadnym spôsobom nešpecifikovala pohľadávku v sume 119,51 eur, okrem konštatácie, že ide o pohľadávku zo zmluvy o bežnom účte v Sk k programu služieb č. XXXXXXXXXXX/XXXX z 21.6.2005, uzavretej na účel poskytnutia úveru, ktorá pozostáva z istiny 119,02 eur a úroku vo výške 0,49 eur. Na svoje tvrdenia nedoložila žiaden dôkaz, ktorým by preukázala svoje tvrdenia. Nebolo povinnosťou súdu nahradzovať konanie strán, uložené zákonom, predložiť dôkazy na svoje tvrdenia, ako bolo uvedené vyššie, z ktorého dôvodu pre nepreskúmateľnosť uplatneného nároku súd žalobu aj v tejto časti zamietol. V tomto smere súd poukázal na skutočnosť, že v rámci civilného sporového konania nemajú banky žiadne výsostné postavenie založené na prezumpcii správnosti a dôvodnosti nimi uplatňovaných nárokov a nimi predkladané výpisy z bankovej knihy nemajú žiadnu vyššiu dôkaznú hodnotu. Tieto výpisy totiž samé osebe nepotvrdzujú správnosť v nich uvedených údajov, pretože závisia od správnosti údajov vstupných. Ak teda banka vystupuje v postavení žalobcu, musí rovnako ako každý iný veriteľ uplatňujúci peňažný nárok, dôvodnosť tohto nároku do posledného centu preukázať.

V časti o trovách konania svoje rozhodnutie odôvodnil právne ust. § 255 ods. 1 a 2 CSP inak len konštatovaním, že vzhľadom na úspech žalobkyne jej súd priznal náhradu trov konania v plnej výške.

2. Proti tomuto rozsudku iba v časti jeho II. výroku (ktorým súd zvyškovo zamietol žalobu), a to iba v časti o zamietnutí žaloby čo do úroku vo výške 846 eur (úrok od zosplatnenia úveru do 30.9.2014) a úroku vo výške 13,90 % ročne zo sumy 3.136,58 eur od 1.10.2014 do zaplatenia, podala včas odvolanie žalobkyňa, s návrhom na jeho zmenu v napadnutej časti vyhovením žalobe v takejto časti t.j. uložením žalovanému povinnosti zaplatiť žalobkyni úrok vo výške 846 eur a úrok vo výške 13,90 % ročne zo sumy 3.136,58 eur od 1.10.2014 do zaplatenia. Dôvodila, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP). Citovala čl. VI ods. 2 zmluvy o úvere, podľa ktorého „Ak Dlžník nezaplatí riadne a včas Splátku úveru alebo splátku Úrokov alebo Poplatky podľa tejto Zmluvy, je povinný zaplatiť Veriteľovi Úrok z omeškania z dlžnej Splátky úveru alebo splátky Úrokov alebo poplatkov od prvého pracovného dňa nasledujúceho po dni ich splatnosti až do zaplatenia. Výška úroku z omeškania je dohodnutá v Podmienkach úveru. Pre vylúčenie akýchkoľvek pochybností platí, že vznikom povinnosti platiť Úrok z omeškania, povinnosť platiť dohodnuté Úroky nezaniká (...)“. V citovanom ustanovení zmluvy o úvere je explicitne vyjadrená povinnosť dlžníka zaplatiť úroky z nesplateného úveru odo dňa jeho prvého čerpania až do dňa jeho skutočného zaplatenia, v súlade s § 502 a § 503 Obch.z.. Legitímnosť žalobkyňou uplatneného nároku na zaplatenie úrokov vyplýva prima facie zo samotného znenia § 502 a § 503 Obch.z., bez potreby duplicitných dojednaní v zmluve o úvere. Keďže žalobkyňou uplatňovaný nárok na zaplatenie úrokov sa nijakým spôsobom neodchyľuje od zákona (§ 502 a § 503 Obch.z.), dospel prvoinštančný súd k nesprávne právnemu záveru keď uzavrel, že zmluvný úrok 25,90 % ročne aj po zosplatnení, a to až do úplného splatenia, žalobkyni nepatrí. Argumentácia prvoinštančného súdu v 26. bode odôvodnenia rozsudku nezohľadňuje ustálený doktrinálny výklad ust. § 502 a § 503 Obch.z. a konštantnú rozhodovaciu prax súdov SR a ČR, pričom legitímne nasvedčuje záveru, že ide o šablónovito a tendenčne využívanú argumentáciu v prípadoch, keď je jednou zo strán sporu spotrebiteľ. Žalobkyňa na podporu jej názoru citovala z rozsudku Najvyššieho súdu SR z 28.10.2014 sp. zn. 3Obdo/67/2013, rozsudkov Najvyššieho súdu ČR z

27.6.2007 sp. zn. 33 Odo 657/2005 (publikovaného pod C 5404), z 24.7.2014 sp. zn. 33 Cdo 1401/2014, z 25.9.2003 sp. zn. 33 Odo 518/2003 (publikovaného pod C 2259). Poukázala na to, že povinnosť dlžníka platiť úroky až do doby skutočného vrátenia poskytnutého úveru veriteľovi potvrdzujú aj viaceré rozhodnutia krajských súdov v SR, konkrétne uznesenia Krajského súdu v Košiciach z 19.7.2018 sp. zn. 2Co/388/2017, z 30.8.2017 sp. zn. 1Co/393/2016 a z 24.1.2014 sp. zn. 4Cob/146/2013, rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 27.3.2018 sp. zn. 8Co/138/2017, rozsudok Krajského súdu v Žiline zo 16.2.2016 sp. zn. 11Co/65/2016, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 31.10.2013 sp. zn. 43Cob/186/2013, rozsudok Krajského súdu v Prešove z 11.10.2012 sp. zn. 14Co/83/2012, z ktorých rozhodnutí citovala. Poukázala aj na ďalšie nedávne rozhodnutia (rôznych) krajských súdov v SR, z ktorých vyplývajú obdobné právne závery (uznesenie Krajského súdu v Žiline z 29.11.2016 sp. zn. 11Co/344/2016; uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 18.8.2016 sp. zn. 43Cob/129/2016; rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 24.2.2016 sp. zn. 19Co/472/2014). Žalobkyňa citovala § 502 ods. 1 a § 503 ods. 3 Obch.z. s tým, že z citovaných ustanovení nevyplýva, že povinnosť dlžníka platiť za poskytnuté peňažné prostriedky úroky je limitovaná splatnosťou úveru. Jazykovým výkladom druhej vety § 503 ods. 3 Obch.z. možno jednoznačne dospieť k záveru, že dlžník je povinný platiť úroky až do skutočného vrátenia peňažných prostriedkov. To znamená, že simultánne úročenie pohľadávky po splatnosti peňažného záväzku úrokom z omeškania a súčasne úrokom podľa § 502 Obch.z. nie je zákonom vylúčené. Je zrejmé, že ide o dva rozdielne inštitúty, ktoré plnia celkom odlišné funkcie. Úrok, ako zmluvne dojednaná cena úveru v zmysle § 502 Obch.z. za poskytnutie peňažných prostriedkov dlžníkovi a úrok z omeškania, ako zákonom predpokladaná sankcia za omeškание dlžníka s plnením peňažného záväzku v zmysle § 369 Obch.z. (resp. § 517 O.z. pokiaľ je dlžníkom spotrebiteľ). Okamihom splatnosti úveru, resp. vyhlásením predčasnej splatnosti úveru v nadväznosti na porušenie dlžníkovej povinnosti splatiť poskytnutý úver riadne a včas, nemôže dôjsť k zániku práva veriteľa na zmluvne dohodnutý úrok. Považuje za absurdné, ak by sa takýmto spôsobom (často krát úmyselným nesplatením úveru) mohol dlžník zbaviť svojej povinnosti platiť úroky (mutatis mutandis R 53/1972). Právny záver súdu prvej inštancie nezohľadňuje, že protiprávny stav vyvolal žalovaný svojím nezodpovedným správaním, ktorého prirodzeným následkom je sankcia. Keďže k uhradeniu pohľadávky žalobkyne nedošlo ani v dodatočnej lehote, žalobkyňa postupovala lege artis, keď sa podanou žalobou domáhala, aby jej žalovaná vrátil celú sumu poskytnutého úveru, vrátane uplatneného príslušenstva. Žiadosťou o okamžité splatenie úveru nedochádza k zániku (predčasnému ukončeniu) zmluvy. Povinnosť platiť úroky z omeškania je pritom predpokladaným zákonným sankčným mechanizmom. Pretrvávajúci stav, keď žalovaný naďalej užíva (nevracia) poskytnuté finančné prostriedky a žalobkyňa nimi fakticky nedisponuje, rozhodne nie je dôvodom na nepriznanie zmluvne dohodnutých úrokov. Zdôraznila, že inštitút úroku je v právnej doktríne SR a ČR dlhodobo interpretovaný ako cena za užívanie poskytnutých peňažných prostriedkov. Preto má dlžník zásadne platiť tento úrok za skutočnú dobu užívania (bez ohľadu na termín splatnosti úveru), t. j. do doby reálneho vrátenia úveru veriteľovi, v ktorej súvislosti poukázala na odbornú literatúru:

SUCHOŽA, J. a kol.: Obchodný zákonník a súvisiace predpisy. Komentár. EUROUNION. Bratislava 2016, s. 1025: „Úrokovanie sa končí až vrátením poskytnutých peňažných prostriedkov.“

MAMOJKA, M. a kol.: Obchodný zákonník. Veľký komentár. 2. zväzok § 261 - § 775. EUROKODEX. Bratislava 2016, s. 353: „(...) vzhľadom na povahu samotného pojmu úrok (cena za používanie peňažných prostriedkov) by povinnosť platiť úrok nemala vzniknúť skôr, ako dôjde k poskytnutiu peňažných prostriedkov. Obdobne možno povedať, že úrok by sa mal platiť len za obdobie do úplného splatenia úveru, resp. do doby predčasného splatenia úveru (pozri § 503 ods. 3).“

PATAKYOVÁ, M. a kol.: Obchodný zákonník. Komentár. 4. vydanie. C.H.BECK. Praha 2013, s. 1394: „Úrok z poskytnutého úveru je cenou peňažných prostriedkov, ktoré zmluvou o úvere veriteľ umožňuje čerpať dlžníkovi. Úrok z úveru nemá sankčný charakter, preto ho nemožno zamieňať s úrokom z omeškania, na ktorý vzniká veriteľovi nárok iba v prípade, ak je dlžník so splatením svojho záväzku v omeškani (§ 369 ods. 1).“

OVEČKOVÁ, O. a kol.: Obchodný zákonník. Komentár. Druhé, doplnené a prepracované vydanie. IURA EDITION. Bratislava 2008, s. 402 - 404: „Z podstaty úveru ako ceny za používanie peňažných prostriedkov možno vyvodit, že povinnosť dlžníka platiť úroky trvá až do doby vrátenia úveru. (...) Pri úverovej zmluve ide nepochybne o plnenie peňažného záväzku a hneď v dvoch rovinách: vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky (úver) v dohodnutej lehote, ako aj zaplatiť požadované úroky. Ak dlžník v oboch prípadoch nesplní svoju povinnosť včas, dostane sa do omeškania. Vzhľadom na to, že ide o dva rozdielne inštitúty, ktoré sa odlišujú svojou podstatou, ako aj funkciami, všeobecne treba vychádzať z toho, že pri omeškani s vrátením peňažných prostriedkov má veriteľ nárok jednak na úrok z úveru a jednak na úrok z omeškania.“

ŠTENGLOVÁ, I., PLÍVA, S., TOMSA, M. a kol.: Obchodní zákoník. Komentář. 13. vydání. C.H.BECK. Praha 2010, s. 1156: „Úrok z úvěru je vlastně cena (úplata) z užívání poskytnutých peněžních prostředků, a proto má dlužník zásadně platit tento úrok za skutečnou dobu užívání, tj. do doby skutečného vrácení úvěru věřiteli.“

POKORNÁ, J., KOVAŘÍK, Z., ČÁP, Z. a kol.: Obchodní zákoník. Komentář. II. díl. Wolters Kluwer ČR. Praha 2009, s. 1586: „Období, za něž je dlužník povinen úroky platit, začíná poskytnutím peněžních prostředků a končí jejich vrácením věřiteli (a to i předčasným - viz § 503 odst. 3); při prodlení s vrácením prostředků vzniká navíc věřiteli nárok též na úroky z prodlení (§ 369).“

KOBLIHA, I., KALFUS, J., KROFTA, J., KOVAŘÍK, Z., KOZEL, R., POKORNÁ, J., SVOBODOVÁ, Y.: Obchodní zákoník. Komentář. Linde Praha. Praha 2006, s. 1248: „(...) úroky jsou odměnou za přenechání peněz jinému, a pokud dlužník stále peníze užívá, a to i v případě, kdy již je měl vrátit, je stále povinen tuto odměnu věřiteli platit. Tedy úročení skončilo by až splacením úvěru (§ 503 ods. 3).“

PELIKÁNOVÁ, I.: Komentář k obchodnímu zákoníku. 4. díl § 409-565. Linde Praha. Praha 1997, s. 389: „Úroky je dlužník povinen platit až od okamžiku reálného poskytnutí peněz do okamžiku jejich reálného vrácení - ať už včasného nebo opožděného.“

BALKO, L.: Právna úprava úveru. In: Odborné články. EPI 2005: „Úroky sú odplatom za poskytnutie peňažných prostriedkov na základe úverovej zmluvy, predstavujú cenu úveru. Sú cenou v zmysle zákona o cenách. Dlužník je povinný platiť úroky až od okamihu reálneho poskytnutia peňazí do okamihu ich reálneho vrátenia, a to či už v lehote, alebo v omeškaní.“

KOLEMBUS, A.: Úvery - druhy úverov, účtovanie a zdaňovanie. In: Dane a účtovníctvo 9/2004. EPI 2005: „Dlužník je povinný platiť úroky až do doby splatenia poskytnutých peňažných prostriedkov (istiny), to znamená aj v prípade, že so splatením poskytnutých peňažných prostriedkov mešká.“

IRSÁK, S.: Dobré mravy v záväzkoch na poskytnutie peňažného plnenia a pri ich zabezpečení (vo svetle českej, rakúskej a nemeckej judikatúry). In: Bulletin SAK 7-8/2008, s. 15: „Úroky z omeškania alebo zmluvnú pokutu treba odlišovať od úrokov z istiny. Zatiaľ čo úrok z istiny predstavuje odplatu za poskytnutie istiny, úrok z omeškania predstavuje sankciu za nedodržanie záväzku a zmluvná pokuta predstavuje spôsob zabezpečenia záväzku.“

Pokiaľ ide o doktrínu občianskeho práva, keďže súd prvej inštancie považoval zmluvu o úvere za spotrebiteľskú, je potrebné zdôrazniť znenie § 517 ods. 2 O.z.

ŠTEVČEK, M., DULAK, A., BAJÁNKOVÁ, J., FEČÍK, M., SEDLAČKO, F., TOMAŠOVIČ, M. a kol.: Občiansky zákonník II. § 451 - 880. Komentár. C.H.BECK, Praha 2015, s. 1788: „Dohodnuté (zmluvné) úroky (napr. podľa § 688 alebo § 799 OZ) predstavujú odmenu za požičanie peňazí, naproti tomu, úroky z omeškania sú sankciou za porušenie povinnosti - nedodržanie dohodnutej doby splatnosti. Zatiaľ čo povinnosť dlužníka zaplatiť veriteľovi dohodnuté úroky vzniká zo záväzku uvedeného priamo v zmluve, povinnosť platiť úroky z omeškania vyplýva zo zákona ako dôsledok omeškania dlužníka so splatením dlhu. (...) Obidva úroky môže teda veriteľ žiadať popri sebe, a to bez ohľadu na skutočnosť, či ide alebo nejde o občianskoprávny vzťah.“

KRAJČO, J.: Občiansky zákonník pre prax. Komentár. II. zväzok. EUROUNION, Bratislava 2015, s. 2242 a 2244: „Vznik zodpovednostného vzťahu (sankčných práv a povinností) nemá však sám o sebe za následok zánik samotného záväzkového vzťahu alebo k jeho zmenám (okrem tzv. fixných zmlúv v zmysle § 518 O.z.), ale iba to, že okrem pôvodných práv a povinností vznikajú aj ďalšie práva a povinnosti tvoriace obsah zodpovednostného záväzkového vzťahu. (...) Viaceré ustanovenia Občianskeho zákonníka predpokladajú uzavretie dohody o úrokoch vo väzbe na iný zmluvný vzťah. K tomu pozri napr. § 573, 658, 778 O.z.. Hoci aj v prípade dohodnutých úrokov ide o príslušenstvo pohľadávky, ich funkcia je odlišná a nemá sankčný charakter. Ide o odplatu za plnenie poskytnuté veriteľom (napr. pri pôžičke o odplatu za požičanie istiny).“

FEKETE, I.: Občiansky zákonník. Veľký komentár. 2. diel. EUKÓDEX, Bratislava 2011, s. 1475: „Občiansky zákonník rozlišuje úroky z omeškania a zmluvné úroky a považuje ich za dva samostatné právne inštitúty. Zmluvné úroky upravuje napr. v ustanovení § 658 O.z. (úroky dohodnuté pri peňažnej pôžičke), § 778 O.z. (úroky z vkladov v peňažnom ústave) alebo § 573 O.z. (úroky z plnenia, ktoré sa majú vrátiť pri zrušení záväzku).“

FIALA, J., KINDL, M. a kol.: Občiansky zákonník. Komentár. II. díl. Wolters Kluwer ČR. Praha 2009, s. 941: „Úroky z prodlení je třeba vždy odlišovat od (smluvených) úroků. Úroky mají povahu tzv. civilních plodů peněz, jsou úplatou za poskytnutí určité peněžní částky (jistiny), povinnost platit úroky vyplývá ze smlouvy. Úroky z prodlení jsou zákonnou sankcí za porušení povinnosti uhradit peněžní závazek, povinnost platit úroky z prodlení vyplývá ze zákona.“

ELIÁŠ, K. a kol.: Občiansky zákonník. Veľký akademický komentár. 2. svazek. Linde Praha. Praha 2008, s. 1482: „Ocitne-li se dlužník v prodlení s plněním peněžitého závazku, rozmnožuje se jeho platební

povinnosť tak, že je zavázaný platiť vedľa vlastného dlhu (a vedľa prípadných bežných úrokov, predem sjednaných napr. podľa § 658 ods. 1 alebo podľa § 779) ešte úrok z prodlení alebo poplatok z prodlení. Jako úrok z prodlení, tak poplatok z prodlení majú povahu špeciálnej peňažnej sankcie, ktorá na dlžníka následkom jeho prodlení dopadá.“

ŠVESTKA, J., SPÁČIL, J., ŠKÁROVÁ, M., HULMÁK, M. a kol.: Občanský zákoník II. § 460-880. Komentář. 1. vydání. C.H.BECK, Praha 2008, s. 1396: „Úroky z prodlení je třeba lišit od smluvených úrokov (napr. při půjčce) [658, 1], které jsou úplatou za užívání jistiny, nikoliv sankcí za porušení povinnosti. Zatímco povinnost dlžníka zaplatit věřiteli smluvené úroky vzniká ze závazku ve smlouvě, povinnost platiť úroky z prodlení vyplývá ze zákona jako důsledek prodlení se splněním dlhu. Přestože dlžník není v prodlení s plněním dlhu, může věřitel požadovat úroky smluvené. Úroky z prodlení může věřitel požadovat i tehdy, když nebyly úroky smluveny. Obojí úroky mohou být placeny vedle sebe.“

Totožná interpretácia inštitútu zmluvných úrokov je prezentovaná aj pri výklade § 658 O.z. (pokiaľ si zmluvné strany dohodnú úroky v zmluve o pôžičke), ktorá sa z hľadiska zmluvných typov upravených v O.z., najviac približuje zmluve o úvere upravenej výlučne v Obch.z.. V zmysle § 658 O.z.: „Pri peňažnej pôžičke možno dohodnúť úroky.“

KRAJČO, J.: Občiansky zákoník pre prax. Komentár. III. zväzok. EUROUNION, Bratislava 2015, s. 2858: „Je však treba rozlišovať úroky dohodnuté podľa § 658 ods. 1 O.z. a úroky z omeškania (poplatok z omeškania) podľa § 517. Dohodnuté úroky ako aj úroky z omeškania, môžu existovať popri sebe. (...) Povinnosť platiť dohodnuté úroky však zaniká splatením pôžičky. Veriteľ však môže od dlžníka požadovať aj prípadné úroky z omeškania.“

DULAKOVÁ, D., FEKETE, I., DULAK, A. a kol.: Zmluvy o prenechaní veci na užívanie (nájomné zmluvy, zmluva o ubytovaní, zmluva o pôžičke a výpožičke a timesharingová zmluva). S komentárom. C.H.BECK, Praha 2012, s. 636 a 648: „Odplatom za poskytnutie pôžičky (istiny) je úrok. Pre veriteľa ide o kompenzovanie jeho vlastnej nemožnosti predmet pôžičky užívať, pre dlžníka je to zase cena, ktorú musí zaplatiť za užívanie cudzieho kapitálu. (...) Pripúšťa sa, aby sa dlžník s veriteľom dohodli, že veriteľ má právo na zmluvné úroky dokonca aj počas doby po ktorú je dlžník v omeškaní s vrátením pôžičky, pretože aj počas tejto doby veriteľ nemá možnosť so svojimi prostriedkami nakladať. Dlžník bude teda povinný kompenzovať veriteľa za celý čas, po ktorý istinu skutočne užíval až do jej faktického vrátenia veriteľovi. Za dobu po dojednanom dátume vrátenia pôžičky tak bude dlžník povinný zaplatiť nielen zmluvný úrok ako odmenu veriteľovi za prenechanie peňazí ale aj úrok z omeškania ako sankciu za omeškanie s vrátením pôžičky.“

FEKETE, I.: Občiansky zákoník. Veľký komentár. 2. diel. EUKÓDEX, Bratislava 2011, s. 1976: „Nemožno teda vylúčiť, aby si zmluvné strany dohodli pri peňažnej pôžičke úroky aj za dobu, po ktorú bude istina skutočne používaná dlžníkom (až do faktického vrátenia veriteľovi), teda aj za dobu, v ktorej sa dlžník prípadne ocitne v omeškaní so splnením svojho záväzku, pretože nevráti veriteľovi istinu v dohodnutej lehote splatnosti. Inštitúty zmluvných úrokov a úrokov z omeškania sú pritom obe príslušenstvom pohľadávky (§ 121 ods. 3 O.z.), ale majú odlišné funkcie a môžu existovať vedľa seba.“

VOJČÍK, P. a kol.: Občiansky zákoník. Stručný komentár. IURA EDITION, Bratislava 2008, s. 834: „Od úrokov dohodnutých podľa § 658 ods. 1 treba odlišovať úroky z omeškania v zmysle § 517 ods. 2. Pri omeškaní dlžníka s plnením peňažného dlhu veriteľ má právo nielen na dohodnuté úroky, ale aj na úroky z omeškania vo výške zodpovedajúcej dvojnásobku diskontnej sadzby určenej Národnou bankou Slovenska platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu (§ 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.).“

SVOBODA, J. a kol.: Občiansky zákoník. Komentár a súvisiace predpisy. V. vydanie. EUROUNION, Bratislava 2005, s. 606: „Úroky sú splatné najneskôr spolu s istinou, pokiaľ ich splatnosť nebola dohodnutá v iných termínoch. Aj v tomto prípade má veriteľ (popri dohodnutých úrokoch) právo požadovať úroky z omeškania, ak sa dlžník dostane do omeškania s plnením peňažného dlhu.“

ŠVESTKA, J., SPÁČIL, J., ŠKÁROVÁ, M., HULMÁK, M. a kol.: Občanský zákoník II. § 460-880. Komentář. 1. vydání. C.H.BECK, Praha 2008, s. 1693: „Úroky z prodlení i smluvené úroky mohou být placeny vedle sebe.“

DOHNAL, J.: Úročení úvěrů - vybrané otázky. In: Obchodněprávní revue č. 2/2011, s. 48: „Úrok je totiž ve smyslu § 658 ods. 1 ObčZ úplatou za užívání půjčené jistiny a lze jej požadovat za celou dobu, po kterou dlžník půjčenou jistinu užívá, to znamená i za dobu dlžníkového prodlení s vrátením půjčené jistiny. I po túto dobu totiž dlžník půjčenou jistinu užívá.“

Vzhľadom na prezentované doktrínálne závery a rozhodovacie prax nemožno v danom prípade akceptovať údajnú neprípustnosť paralelného úročenia istiny úverovej pohľadávky žalobkyne úrokom z omeškania a súčasne riadnym zmluvným úrokom. Opačným výkladom dochádza ad absurdum k neodôvodnenému zvýhodneniu žalovaného v neprospech žalobkyne. Na základe absurdného záveru

súdu prvej inštancie je teda postavenie dlžníka lepšie v prípade porušenia záväzku (nesplácanie úveru), než v prípade riadneho plnenia povinností (!). Ak totiž dlžník počas celej doby úver riadne spláca podľa zmluvy o úvere, tento sa mu úročí dojednanou sadzbou, v danom prípade 13,90 % p.a. Pokiaľ však úver svojvoľne splácať prestane a banka v dôsledku toho zvyšok úveru zosplatní, vznikne dlžníkovi bez ďalšieho iba povinnosť platiť úrok z omeškania, čo odvolateľka znázornila aj graficky. Predčasným zosplatením úveru v dôsledku porušenia povinností žalovaným tak paradoxne dochádza k jeho ekonomicky výhodnejšiemu postaveniu, keď namiesto povinnosti zaplatiť žalobkyni aj zmluvne dohodnuté úroky, popri úrokoch z omeškania (ako zákonom stanovenej sankcie), je žalovaný povinný zaplatiť iba úrok z omeškania. Z uvedeného je názorne zrejme neakceptovateľnosť právnych záverov súdu prvej inštancie, a to aj pokiaľ ide o ekonomickú podstatu úveru. Je neprijateľné, aby bol dlžník po zjavnom porušení povinnosti ekonomicky a právne zvýhodnený. Ak má mať v dôsledku nesplácania úveru výrazne lepšiu úrokovú sadzbu, potom to: a) radikálne znevýhodňuje všetkých klientov banky, ktorí svoje úvery splácajú riadne; b) finančne motivuje každého úverového klienta, aby čím skôr prestal riadne splácať svoj úver, pretože od momentu jeho následnej predčasnej splatnosti sa mu bude jeho zostatok úročiť už iba sadzbou úroku z omeškania; c) absolútne devastuje úverové podnikanie bánk, pretože banka úverové prostriedky späť vrátené nemá a ich úročenie je iba na základe svojvoľného nesplácania dlžníkom degradované. Z tohto hľadiska stráca postup súdu akýkoľvek účel a deformuje samotný zmysel a podstatu súdneho konania. Absolútne a nekritické favorizovanie spotrebiteľa, ktorého sa súd zjavne dopustil, sa vo všeobecnosti vymyká kontrole, je iracionálne a nelegitímne. Posúva justíciu mimo ústavnej roviny jej úloh a v konečnom dôsledku je kontraproduktívne (predražuje všetky druhy finančných služieb). Napokon upriamila pozornosť aj na aktuálne odlišné stanovisko JUDr. Milana Lálíka, podpredsedu Ústavného súdu SR a bývalého predsedu občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR, k nálezu ÚS SR z 24.10.2013 sp. zn. I. ÚS 547/2012, ktoré je z pohľadu žalobkyne výrazným „mementom“ poukazujúcim na absolútne neadekvátnu ochranu spotrebiteľov zo strany všeobecných súdov: „Považujem za nevyhnutné najskôr konštatovať, že všeobecné súdy vrátane ústavného súdu ochranu spotrebiteľov pustili už tak ďaleko, že títo nemusia niesť žiadne adekvátne dôsledky za svoje konanie, aj keď uzavru akúkoľvek zmluvu, dokonca čokoľvek, čo sa prieči zdravému rozumu (v zmysle „ten chudák ani nevie, čo podpísal“, ale „peniaze mohol zobrať“), a to sa už dotýka samej podstaty a hlavne primeranosti práva, v dôsledku čoho spotrebiteľa z úradnej povinnosti zbavujú jeho zodpovednosti. Taký postup orgánov ochrany práva je nielenže absolútne „nevýchovný“, paternalistický, ale aj absurdný a v rozpore so zásadou rovnosti, vigilantibus iura, neminem laedere a pod., ktoré by mali v podstate platiť aj pre „privilegovaného“ spotrebiteľa; opakom je potom neprípustné zvýhodňovanie dlžníka oproti veriteľovi, ktorému inak reálne hrozí riziko nevykonalosti ani len elementárneho nároku bez akéhokoľvek príslušenstva voči dlžníkovi, ktorý sa tak neoprávnene obohacuje na jeho úkor za asistencie súdov (...)“. Obdobne podľa aktuálneho odlišného stanoviska JUDr. Rudolfa Tkáčika k uzneseniu z 20.9.2017 sp. zn. III. ÚS 572/2017: „Spôsob a miera ochrany spotrebiteľov, či už v právnej úprave alebo pri rozhodovaní súdov (ochrana tzv. „až za hrob“), ako sme v súčasnosti svedkami, môže (aj pri rešpektovaní potrebnosti plnenia si úloh štátu v tomto smere) v dlhodobejšom časovom horizonte priniesť až zhubné následky pre zdravý vývoj spoločnosti. Súčasný model (okrem rizika porušovania ústavy a ústavných princípov) totiž v praxi často vedie k tomu, že občania (spotrebiteľia) nebudú povinní ani zaviazaní splácať svoje peňažné dlhy vrátane istiny, ku ktorým sa dobrovoľne zaviazali, čo (na základe uplatnenia štátnej moci) v konečnom dôsledku zbavuje paušálne nie zanedbateľný počet ľudí zodpovednosti za svoje rozhodnutia a činy (parafráza známeho pravidla „dlhy sa nemusia platiť“).“ K znakom právneho štátu patrí neoddeliteľne aj princíp právnej istoty (PL. ÚS 36/95), ktorého neopomenuteľným komponentom je predvídateľnosť práva. Súčasťou uvedeného princípu je tiež požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď (I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95, II. ÚS 80/99), teda to, že obdobné situácie musia byť z právneho hľadiska posudzované rovnakým spôsobom. Za diskriminačný možno považovať taký postup, ktorý rovnaké alebo analogické situácie rieši odchylným spôsobom, pričom takýto postup nemožno objektívne a rozumne odôvodniť (PL. ÚS 21/00, PL. ÚS 6/04). Právne závery súdu prvej inštancie považuje žalobkyňa za zjavne arbitrárne, v dôsledku čoho neudržateľne zasahujú do jej základného práva na súdnu ochranu, práva na spravodlivý proces a práva vlastníť majetok. Ak súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku nezohľadnil tieto východiská, potom jeho prístup nemožno hodnotiť inak, ako tendenčný. Z uvedených dôvodov považuje žalobkyňa odvolanie za opodstatnené. Zdôraznila, že aj ochrana spotrebiteľa má svoje medze a v žiadnom prípade ju nemožno pojať ako obranu pred jeho ľahkomyselnosťou a nezodpovednosťou (rozsudok Najvyššieho súdu ČR z 29.6.2010 sp. zn. 23Cdo/1201/2009; ŠVESTKA, J. - SPÁČIL, J. - ŠKÁROVÁ, M. - HULMÁK, M. a kol.: Občiansky zákonník I. Komentár. C.H.BECK, Praha 2008, str. 408).

3. Žalovaný sa k odvolaniu žalobkyne nevyjadril, odvolací návrh nepodal.

4. Odvolací súd vo veci rozhodoval podľa ustanovení CSP, účinného od 1.7.2016, ktorým bol zrušený zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej aj „O.s.p.“), keďže podľa § 470 ods. 1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti a podľa ods. 2 vety prvej rovnakého ustanovenia právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozsudku súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľka použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b/ a h/ CSP), preskúmal rozsudok v napadnutej časti v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku boli oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu a tiež na žiadosť splnomocnenkyne žalobkyne aj jej elektronickými prostriedkami, minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti treba navzdory námietkam odvolateľky považovať za vo výroku vecne správny.

5. Súd prvej inštancie správne kvalifikoval právny vzťah založený zmluvou medzi žalobkyňou a žalovaným ako založený spotrebiteľskou zmluvou, keďže táto spĺňala definičné znaky takejto zmluvy, ako aj definičné znaky subjektov spotrebiteľskej zmluvy.

V konaní bolo nesporné, že zmluvný vzťah medzi stranami konania, založený zmluvou o spotrebiteľskom úvere, napĺňa definičné znaky spotrebiteľskej zmluvy, ako i spotrebiteľského úveru.

Súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie v napadnutej časti zamietajúcej časti veci samej na právnom závere, že žalobkyňi prislúcha právo na zaplatenie dohodnutého zmluvného úroku z úveru len do jeho splatnosti v dôsledku mimoriadneho zosplatenia úveru jednostranným právnym úkonom veriteľky.

Žalobkyňa s týmto jeho záverom nesúhlasila dovodiac najmä tým, že dlžník je povinný platiť úroky až do doby skutočného vrátenia poskytnutého úveru veriteľovi, žiadosťou o okamžité splatenie úveru nedochádza k zániku (predčasnému ukončeniu) zmluvy, povinnosť platiť úroky z omeškania je predpokladaným zákonným sankčným mechanizmom, pretrvávajúci stav, keď žalovaný naďalej užíva (a nevracia) poskytnuté finančné prostriedky a žalobkyňa nimi fakticky nedisponuje, rozhodne nie je dôvodom na nepriznanie zmluvne dohodnutých úrokov, inštitút úroku je v právnej doktríne SR a ČR dlhodobou interpretovaný ako cena za užívanie poskytnutých peňažných prostriedkov, preto má dlžník zásadne platiť tento úrok za skutočnú dobu užívania (bez ohľadu na termín splatnosti úveru), t. j. do doby reálneho vrátenia úveru veriteľovi, v ktorej súvislosti poukázala na odbornú literatúru, keď vzhľadom na prezentované doktrínálne závery a rozhodovacu prax nemožno v danom prípade akceptovať údajnú neprípustnosť paralelného úročenia istiny úverovej pohľadávky žalobkyne úrokom z omeškania a súčasne riadnym zmluvným úrokom (v podrobnostiach viď 2. bod tohto rozhodnutia odvolacieho súdu).

Odvolací súd je rovnako ako súd prvej inštancie názoru, že veriteľovi patria dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov iba do splatnosti dlhu, následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť už iba úroky z omeškania (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obo 143/98), pričom uvedeným názorom aj podľa Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 476/2012 nedošlo k porušeniu ústavných práv veriteľa. Rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky bolo vydané po vstupe Slovenskej republiky do Európskej únie a následnej implementácii relevantných smerníc do právneho poriadku SR.

Za odklon od ustálenej rozhodovacej praxe nemožno považovať odklon od záverov zaujatých v odbornej literatúre, citovanej odvolateľkou (por. uznesenie NS SR sp. zn. 8Cdo124/2017 z 18.7.2018).

Žalovaný bol pôvodne povinný platiť zmluvný úrok do dohodnutej doby vrátenia požičaných peňazí. V prípade zmeny pôvodných podmienok, za ktorých bol úver poskytnutý, po zosplatení úveru, sa dlžník dostáva do omeškania s plnením dlhu a nastupuje režim platenia úrokov z omeškania (porovnaj rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10Co/108/2014). Povinnosť uhradiť úrok do jeho vrátenia sa vzťahuje na časové obdobie od poskytnutia úveru do dohodnutej doby jeho vrátenia len pokiaľ veriteľ

nevyvolá zmenu pôvodných podmienok, za ktorých bol úver poskytnutý (napr. zosplatnením úveru, v dôsledku ktorého nastupuje režim platenia úrokov z omeškania). V prípade iného záveru by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu, a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi stranami (porovnaj rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1Co/30/2012).

Veriteľ svojím právnym úkonom navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby finančných prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, kedy spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti plnenia, pričom veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky prijímal, ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo spotrebiteľovi by neboli garantované žiadne práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku (porovnaj rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/190/2014).

Odvolacia námietka žalobkyne o povinnosti dlžníka-žalovaného v predmetnom spore platiť zmluvný úrok od poskytnutia peňazí do ich reálneho vrátenia preto nemohla obstáť. Je na veriteľovi akým spôsobom reflektuje stav porušenia zmluvných povinností dlžníka a v prípade zosplatnenia celého dlhu nesie veriteľ zodpovednosť za právne následky, vyplývajúce zo zmeny pôvodných zmluvných podmienok, za ktorých bol úver poskytnutý. Záleží na veriteľovi akým spôsobom si zabezpečí splnenie dlhu dlžníkom. S protiprávnym stavom (porušením zmluvných podmienok) sa potom spájajú sankcie, keďže dlžník je v omeškani s vrátením sumy. Preto sa s ním nemôžu spájať odplatné plnenia, ktoré súvisia so stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov dlžníkom podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy (odplatné nároky patria len v právne súladnom stave, porovnaj rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/190/2014). Veriteľ pritom neposkytuje finančné prostriedky (neprejavuje vôľu v čase uzavretia zmluvy) pre prípad porušenia povinnosti dlžníka, ale na dohodnutú dobu (do ktorej má dôjsť k vráteniu peňazí).

K odvolacej argumentácii žalobkyne, že v dôsledku porušenia povinností by dlžník získal pre neho výhodnejšie postavenie, je potrebné uviesť, že splatnosť celého dlhu bola privodená v dôsledku jednostranného právneho úkonu žalobkyne ako veriteľa, vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru. V prípade porušenia povinnosti dlžníka je na veriteľovi ako bude následne postupovať a využije sankcie a zabezpečovacie prostriedky na eliminovanie dôsledkov porušenia povinnosti dlžníka, ktoré právny poriadok upravuje. Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti dlhu nie je úkonom dlžníka ale veriteľa, ktorý sa rozhodol a prejavil vôľu v uvedenom smere, v dôsledku čoho znáša právne následky. Nejedná sa preto o „zvýhodnenie dlžníkov“, ktorí si neplnia povinnosti oproti iným, ktorí svoj dlh plnia, keďže je na veriteľovi, ako využije hmotnoprávne nástroje priznané právnym poriadkom na zabezpečenie splnenia dlhu a uplatnenie sankcií pre prípad porušenia zmluvných povinností dlžníkom.

Úrok z úveru je cena (odplata) za užívanie poskytnutých peňažných prostriedkov, a to na dohodnutú dobu, t. j. do dohodnutej doby vrátenia poskytnutých prostriedkov veriteľom dlžníkovi, po uplynutí ktorej sa už úver neposkytuje a v prípade nesplnenia dlhu v lehote splatnosti ide o vymáhanie dlhu, nie však o pokračovanie poskytovania úveru. Pri uzavretí zmluvy veriteľ neprejavuje vôľu poskytovať finančné prostriedky aj na dobu porušovania povinnosti dlžníka zo zmluvy (neplatením dlhu v lehote splatnosti), pričom dlžník tieto prostriedky po splatnosti dlhu neužíva, ale neoprávnene zadržiava, preto sa nemôže jednať o odplatu za užívanie peňažných prostriedkov.

Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzal do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03).

Za odňatie možnosti konať pred súdom v žiadnom prípade nemožno považovať to, že súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv, či požiadaviek strany, ktorá je nespokojná s právnymi závermi, tým nemohlo dôjsť k porušeniu práva žalobkyne na spravodlivý súdny proces. Do práva na spravodlivý proces totiž nepatrí právo účastníka konania (strany), aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bol účastník konania (strana) pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/04).

I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne).

Preto pokiaľ súd prvej inštancie žalobu v časti o zaplatenie riadneho úroku vo výške 846 eur a úroku vo výške 13,90 % ročne zo sumy 3.136,58 eur od 1.10.2014 až do zaplatenia zamietol, z dôvodu, že žalobkyni prislúcha právo na zaplatenie dohodnutého zmluvného úroku z úveru len do jeho splatnosti v dôsledku mimoriadneho zosplatenia úveru jednostranným právnym úkonom veriteľky, je jeho rozhodnutie vecne správne.

Odvolačí súd riadiaci sa týmito úvahami preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zamietajúcej časti veci samej o zaplatenie riadneho úroku vo výške 846 eur a úroku vo výške 13,90 % ročne zo sumy 3.136,58 eur od 1.10.2014 až do zaplatenia podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

6. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Zmyslom a účelom náhrady trov konania v súdnom konaní je poskytnúť úspešnej strane náhradu tých trov konania, ktoré vo vecnej a časovej súvislosti s konaním, musela vynaložiť, pričom tieto by nemusela zaplatiť, ak by tu nebolo konanie pred súdom. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, 4 Ústavy Slovenskej republiky (ústavný zákon č. 460/1992 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení) je aj to, že strana konania, ktorá bola v konaní úspešná, má zásadne právo na to, aby sa jej nahradili všetky trovy, ktoré zaplatila vo vecnej súvislosti s uplatnením tohto základného práva.

Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ústavný zákon č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ústavný zákon č. 23/1991 Zb.), čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach (oznámenie FMZV č. 209/1992 Zb.) je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obrany proti takémuto uplatneniu. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva *Georgiadis v. Grécko*, z roku 1997), pričom stačí, aby súd reagoval na argumenty, ktoré sú z hľadiska výsledku súdneho konania považované za rozhodujúce (napr. rozhodnutie *Ruiz Torija v. Španielsko*, rozsudok z roku 1994, *Kraska v. Švajčiarsko* z 29. apríla 1993, seria A č. 254-B, s. 49).

Požiadavka riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia sa vzťahuje na každý výrok rozhodnutia, teda okrem rozhodnutia vo veci samej aj na rozhodnutie o náhrade trov konania. Odôvodnenie rozhodnutia musí byť zároveň dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu jeho správnosti v konaní o riadnom či mimoriadnom opravnom prostriedku.

Odvolačí súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v časti náhrady trov konania nezodpovedá vyššie uvedeným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Strohý a minimalistický záver súdu prvej inštancie, že vzhľadom na úspech žalobkyne jej súd priznal náhradu trov konania v plnej výške, ako odôvodnenie rozhodnutia o trovách konania nemôže byť dostatočným pokiaľ nie je uvedený pomer úspechu vo veci (t. j. či bola žalobkyňa plne alebo iba čiastočne úspešná), pokiaľ nie je (aspoň v odôvodnení) uvedené či sa jedná iba o prvostupňové trovy konania alebo i trovy prvého odvolacieho konania v predmetnom spore (10Co/133/2016). Z napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie nie sú zrejmé dôvody, pre ktoré súd prvej inštancie rozhodol o náhrade trov konania práve spôsobom uvedeným vo výroku napadnutého rozsudku, v dôsledku čoho takéto rozhodnutie je v tejto časti nepreskúmateľné, pretože chýbal argumentačný základ, ktorý by mohol odvolací súd preskúmať a odvolaciemu súdu nezostalo iné ako rozsudok súdu prvej inštancie v časti trov konania podľa § 389 ods. 1 písm. b/ a § 391 ods. 1 CSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (o náhrade trov konania).

7. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania bude súd prvej inštancie postupovať v zmysle vyššie uvedených záverov odvolacieho súdu. Svoj právny záver odôvodní zo všetkých zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzajú do úvahy a stranám konania musí dať odpoveď na podstatné a relevantné

argumenty, aby riešenie konkrétneho právneho problému bolo jasné a zreteľne dané (rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 193/06, III.ÚS 198/07).

8. Podľa § 396 ods. 3 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

V novom rozhodnutí o náhrade trov konania preto rozhodne súd prvej inštancie i o náhrade trov oboch odvolacích konaní (10Co/133/2016 a 10Co/39/2019).

9. Tento rozsudok prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/. (§ 421 ods. 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/. (§ 422 ods. 1 CSP)

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 424 CSP)

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77. (§ 425 CSP)

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil. (§ 426 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods.1 CSP)

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods.2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. (§ 429 ods.1 CSP)

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 ods.2 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. (§ 431 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada. (§ 431 ods. 2 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. (§ 432 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. (§ 432 ods. 2 CSP)

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. (§ 433 CSP)

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 434 CSP)

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania. (§ 435 CSP)